

væsentlig Grad; jeg ser derfor i Vedtagelsen af Undringsforslaget under Nr. 2 en Anerkjendelse fra Rigsdagens Side af — for at holde mig til dette enkelte Exempel — at man er villig til at yde hver Kommune, hvori der ligger Statslove, et Tilskud af 600 Kr., naar man vil stationere en Sprøite i Nærheden af Statslovene. Det er den almindelige Betydning. Skulde Forslaget blot have den særegne Betydning at give den store og rige Kommune, en af de største i Landet, nemlig Likhøj Kommune, de 600 Kr., vilde jeg ingen Grund finde til at stemme for det. Men naar man vil se det under denne almindelige Belysning, tror jeg, der er noget Nætsærdigt deri, og jeg skal derfor ikke undlade at give Forslaget min Stemme.

Jeg vilde gjerne tale et Par Ord om Forslag under Nr. 1. Det er et meget omdebatteret Thema, men dets Betydning er endnu ikke blevet blot historisk, dets Betydning er jo endnu af væsentlig Indgriben i den hele politiske Stilling. Jeg tror derfor, at det ikke vil være af Veien ligeoverfor den høitærede Ministers Udtalelse om Beredvillighed til Smøbedommen, at vi drøftede dette Things og den høitærede Ministers Stilling til denne Sag med hinanden i al Rolighed (Ufbrydelse), om man vil, i al Godmodighed. Det er et Par Aar siden nu, at der reistes Spørgsmaal om Dyrtdstillæg for Finansaaet 1880—81, og da var der et meget stort Antal her i Thinget, som stod paa det principielle Standpunkt: Intet, slet Intet at give, idet de sagde som saa, at det var jo i Virkeligheden erkjendt Aaret iforveien, at det skulde være sidste Gang, og at nu maatte Regjeringen stole paa gennem Revisionen af Lønningslovene, der skulde finde Sted 1880—81, at faae det Diemed opnaaet, som tidligere midlertidig tilstræbtes ved Dyrtdstillæget. Naar Regjeringen iøvrigt stod godt med Rigsdagen, altsaa saaledes som en Regjering i Reglen bør staa, der vil udrette Noget, maatte den antagelig ogsaa kunne faae gennemført denne Revision af Lønningslovene paa en saadan Maade, at der ikke behøvedes at være Tale om Dyrtdstillæg; og naar man vilde give et saadant, var det i Grunden kun at fliske paa den uheldige politiske Tilstand mellem Regjering og Rigsdag. En Regjering derfor, som ikke kunde naae dette Diemed uden Dyrtdstillæg, men maatte søge et saadant gennemført for at faae ydeligere Tid til en Revision af Lønningslovene, maatte alene deri have en Jølelse af sin egen Ufikerhed, for ikke at give Magtesløshed, lige overfor Rigsdagen og maatte, jo stærkere dette Spørgsmaal laa den paa Hjerte, bringes til Overveielse af, hvorvidt den overhovedet kunde udrette Noget i dette Forhold. I Reg-

len var det saadanne Betragtninger, som jo ikke vare uden Betydning, der foranledigede den omtalte Stilling. Jeg vil sige, at i alt Fald Fler-tallet bekjendte sig til den Betragtning dengang, og jeg antager, at jeg er meget loyal overfor den store Del af Fler-tallet, naar jeg siger, at det var disse Anskuelser, der foranledigede dem til at sige principielt: Nei, intet Dyrtdstillæg. Det erkjendtes imidlertid, at Lidene vare onde, og at det var haardt, om de, der trængte haardst i Samfundet, ikke fik nogen midlertidig Hjælp, om de kom til at lide haardt for de i politisk Henseende onde Liden, og fra den Gruppe i Salen, hvortil jeg hører, gjorde man derfor et Tilbud for et Par Aar siden om et Tillæg til indtil 2,500 Kr., hvilket Tilbud vilde omfatte mellem 4 og 5,000 Embeds- og Bestillingsmand, altsaa det langt overveiende Antal af hele det Personale, som der tidligere havde været Tale om at give Noget. Dette Tal indskrænktes senere med nogle Hundrede ved Lovlovens Vedtagelse, men endnu var der snarere 5,000 end 4,000 Embeds- og Bestillingsmand, der var Tale om. Jeg erindrer meget vel den Forhandling, som dengang fandt Sted her med den høitærede Finansminister. Jeg turde maasse ytre et Par Ord af, hvad jeg dengang henvendte til den meget ærede Minister. Jeg sagde da — jeg siger det just ikke længere saaledes for den høitærede Ministers Vedkommende — at jeg fortænkte ikke den høitærede Minister i, at han ønskede og gjerne vilde se et yderligere gaende Forslag vedtaget end det, der her var tilbudt. Vi, der dengang stode paa en Middelvei mellem et stort Mindretal, de to Femtedele af Thinget, som helst Intet vilde yde og ikke vare med til Forslaget, og et Mindretal, som vilde gaa videre, vi — siger jeg — kunde godt forstaa at den høitærede Minister kunde ønske at opnaa noget Mere, men jeg spurgte den høitærede Minister: Har den meget ærede Minister Magt, Midler, Gøne til at gennemføre sit Ønske. Nu er det Spørgsmaal blevet besvaret; den høitærede Minister har ved sin Mangel paa Beredvillighed til at opnaa et Resultat her viist, at han har Magt, Midler og Gøne, ikke til at forstaa Embedsmændene Dyrtdstillæget, men til at forhindre, at Noget faar det. Det er nødvendigt, tror jeg, at vi stille dette Spørgsmaal i en klar historisk Belysning, og jeg tror, vi maa gjøre det ogsaa med nærmere Bedømmelse af, hvilken Regjæringskunst der har ligget i denne Ministers Optraeden. Vil en Feltherre vinde et Slag, da maa han nysse vurdere sine egne og Modstanderens Stridskræfter. Vil en Bygmester opføre en Bygning, maa han se efter, om han har Naf i Pungen til at opføre den for. Har den høit-